

U I T H E T V E L D

'Ik vind het portfolio voor analfabeten zo geschikt omdat de cursist zijn persoonlijke vaardigheden verzamelt, ziet groeien en kan benoemen. Hij kan ook zelf verantwoording afleggen over de stukken die hij of zij in zijn handen heeft. Bij assessments moet je steeds afwachten waar het over zal gaan, je bent alle regie kwijt. Je moet eigenlijk alles kunnen en weten, dat maakt onzeker.'

'Je zou denken dat voor mensen voor wie het moeilijk is om 'te doen alsof' – en dat is het geval met analfabeten – een portfolio beter is. Maar doe je alleen een portfolio, dan moet je 30 bewijzen verzamelen. Begin je hier al mee als je nog in het WEB-traject zit, is dat geen punt en is er genoeg tijd. Je krijgt ook een portfolio-panelgesprek waarin je moet laten zien dat je mondelinge vaardigheid op A2 zit. Je moet ook ter plekke schrijfp opdrachten van A1-niveau uitvoeren. Bijvoorbeeld "Wat vond je de leukste opdracht en waarom?" Heftig dus. Een combinatie lijkt me beter: geen panelgesprek maar drie assessments. Praktijktoltsen hebben ook nadelen: "U gaat zo naar de bank want u wilt uw huur automatisch overmaken." Vervolgens moet er een groot stuk tekst gelezen worden met allerlei informatie.'

'Ik vind het portfolio duidelijk geschikter. Er is beter op te trainen (op het panelgesprek en de schriftelijke toets). Het is echt iets van hen zelf en je hebt ermee kunnen oefenen. Bij assessments moet je maar zien wat je voor je krijgt. Abstractie is voor analfabeten moeilijk en het portfolio is een directe link met de realiteit.'

Het is duidelijk dat er nog veel vragen leven over het onderwerp alfabetiseren en inburgeren. Niet alleen onder docenten en andere deskundigen, maar zeker ook bij de instanties die straks belangrijke beslissingen moeten gaan nemen: de gemeenten. Het Frontoffice Inburgering voorzag dit ook en nam het initiatief om op 4 april 2007 voor gemeenten de conferentie 'Alfabetiseren en inburgeren' te organiseren. Op 20 februari jl. vond een voorbereidende bijeenkomst plaats waarbij wetenschappers van universiteiten, deskundigen en vertegenwoordigers van de BVNT2 met elkaar in gesprek gingen over de belangrijkste vragen en boodschappen voor deze conferentie. Gedeelde beelden waren er genoeg. Zo is er dringend behoefte aan onderzoek. Je kunt in de praktijk ervaren dat je een cursist die het Alfa-C-niveau heeft

bereikt, niet kunt vergelijken met een NT2-cursist op A1-niveau, maar harde bewijzen hiervoor zijn er niet. De bestaande intake toetsen zoals de Trajectkeuzetoets en de Intake toets Alfabetisering NT2 alsmede de Profieltoets Alfabetisering zullen in de nieuwe situatie niet meer voldoende informatie geven over de potentie en de voortgang van een alfacursist en de kans van slagen in een inburgeringstraject. Ook is uitgesproken dat we moeten waken voor het zogenoemde *backwash-effect*. Als cursisten enkel op onderdelen van het inburgeringsexamen worden getoetst, zullen zij ook voornamelijk deze feiten leren. Omdat je cursisten afreken op deze onderdelen, zullen zij zich gaan aanpassen aan deze manier van toetsing. Wanneer het onderwijs zich meer wil richten op het verwerven van competenties is het noodzakelijk daarbij passende vormen van toetsing te hanteren. De inspanningen ten slotte die de drie pilot-gemeenten Utrecht, Nijmegen en Den Haag verrichten binnen de PaVEM-pilots, waarbij zij experimenteren met alfabetisering in het licht van het inburgeringsstelsel, kunnen misschien ook nieuwe inzichten opleveren.

D E K R A N T I N D E K L A S

Een mooie naam

Er bestaan heel verschillende tradities rond het geven van namen aan kinderen. In Nederland en Vlaanderen was het gewoon dat kinderen vernoemd werden naar hun grootouders of naar een katholieke heilige. Inmiddels is dat voor een deel veranderd: sommige kinderen krijgen gewoon een naam die hun ouders leuk vinden, bijvoorbeeld omdat een beroemde voetballer of tennisster ook zo heet (Dennis, Kim). Dit verhaal is gebaseerd op wat Saki in de groep vertelde over namen geven in Afghanistan. Een leuk onderwerp om eens in de groep te bespreken: 'Hoe kom jij aan je naam?'

VEERLE DEHAENE EN JEANNE KURVERS

EEN MOOIE NAAM

Zohra is een jonge vrouw.
Ze woont in Afghanistan.
Vorig jaar is Zohra getrouwd.
Ze trouwde met Saki.
Zohra werd zwanger.
Haar buik werd dikker en dikker.
Maar ze voelde zich goed.
En het kind groeide goed.

Nu ligt Zohra in bed.
Ze kijkt opzij.
Daar ligt haar zoon.
Hij is een dag oud.
Hij slaapt.
Zohra en Saki zijn heel blij met hun zoon.
Zohra rust een paar dagen uit.
Ze slaapt veel en kijkt veel naar haar zoon.
'Welke naam zal hij krijgen?' denkt Zohra.
'Morgen zal ik het weten.'

De volgende dag is er een groot feest.
De hele familie komt.
Opa, oma, ooms en tantes,
neven en nichten.
En de burens komen ook.
Iedereen komt naar het feest.
Iedereen brengt wat lekkers mee.
Er is heerlijk eten en drinken.
Iedereen is blij vandaag.

Dan staat opa op.
Opa is de vader van Saki.

Hij zegt: 'Schrijf allemaal een naam op een briefje.'

Iedereen pakt een briefje
en schrijft een naam op.

De een schrijft Abdul.

Een ander schrijft Habib.

En weer een ander schrijft Rachid.

Tante schrijft Laila op het briefje.

'O nee', denkt ze, 'het is een jongen.'

Ze pakt een ander briefje
en schrijft er Tarek op.

Oma kan niet schrijven.

Maar ze doet wel mee.

'Schrijf jij voor mij?' vraagt ze haar zoon.

Ze fluistert een naam.

Haar zoon schrijft Farid op het briefje.

Dat is een mooie naam, denkt oma.

Iedereen vouwt het briefje dicht.

Opa pakt een mand.

Oma stopt het briefje in de mand.

De ooms en tantes doen dat ook.

Nu zitten alle briefjes in de mand.

Opa doet zijn ogen dicht.

Hij stopt zijn hand in de mand

en haalt er een briefje uit.

Opa vouwt het briefje open.

Hij leest voor wat er staat: Rachid.

De eerste zoon van Zohra en Saki heeft een naam.

Hij heet Rachid.

Dat is een mooie naam, vindt iedereen.

Illustratie Conny van der Neut